

§ 45 INRIKESMINISTERIET/POLISAVDELNINGEN: BEGÄRAN OM UTLÄTANDE OM UTVECKLANDE AV POLISENS SERVICENÄT

Begäran om utlåtande:

Bilaga § 45 A

Promemoria:

Bilaga § 45 B

Biträdande stadssekreteraren:

Den riksomfattande projektarbetsgruppen för omstrukturering av polisförvaltningen (Pora III) ber om stadens utlåtande om de föreslagna ändringarna i polisens servicenät. Arbetsgruppen har utarbetat ett utkast till kriterier för placeringar av polisens verksamhetsställen och till ett servicenät som följer kriterierna. Målet med polisförvaltningens reform är att bevara polisens funktionsförmåga på en god nivå. Man strävar efter att nå målet genom att skära ner antalet anställda i stöd- och ledningsuppgifter i syfte att säkerställa att antalet polismän som arbetar med fält- och brottsbekämpningsuppgifter är tillräckligt. För kommunernas del bes om utlåtanden av de kommuner där polisens servicenät förändras. Till de övriga kommunerna sänds materialet för kännedom.

Utlåtande:

Polisen är den instans som upprätthåller lagstadgad säkerhet. Polisens verksamhet regleras av förvaltningen och tryggas i grundlagen. Enligt polislagen arbetar polisen för att upprätthålla säkerheten i samarbete med andra myndigheter samt med sammanslutningarna och invånarna i ett område. I all polisverksamhet ska man beakta 122 § 1 momentet i grundlagen, där det stadgas att när förvaltningen organiseras skall en indelning i sinsemellan förenliga områden eftersträvas så att den finsk- och svenska språkiga befolkningens möjligheter att erhålla tjänster på det egna språket tillgodoses enligt lika grunder. Grundlagsutskottet har betonat att de grundläggande språkliga rättigheterna ska beaktas redan vid beredningen av områdesindelningar och förändringar i dem.

Dessutom har statsrådet godkänt en nationalspråksstrategi i december 2012. Regeringen har förbundit sig att iaktta språkstrategin, vilket betyder att språklig konsekvensbedömning måste utföras som en del av alla framtida förvaltningsreformer och lagberedningsprojekt. Resultaten av konsekvensbedömningen ska beaktas på behörigt sätt när man genomför reformer.

I samband med att reformen av förvaltningsstrukturen trädde i kraft år 2010, bildades i enlighet med 6 § 2 momentet i språklagen (423/2003) regionala enheter för att trygga den svenska språkiga servicen. Dessa regionala enheter är Raseborgs, Jakobstads, Korsholms och Närpes samt Åbolands härad och de-

Sammanträdesdatum
14.01.2013

ras uppgifter och språkliga status ska enligt inrikesministeriet inte förändras genom reformen. De regionala enheterna har inrättats för att trygga den svenskaspråkiga servicen. De kan också tilldelas ett särskilt ansvar för utvecklandet av den svenskaspråkiga servicen inom hela polisinrätningens område. Den språkliga statusen för polisinrätningens regionala enhet bestäms av 6 § 2 momentet i språklagen. De regionala enheterna har bildats av tvåspråkiga härad med svenska som majoritetsspråk och till sin språkliga status är de tvåspråkiga enheter med svenska som majoritetsspråk, och deras arbetsspråk är svenska.

Staden Jakobstad anser att reformen av polisförvaltningen, där man minskar antalet polisinrätningar från 24 till 11, inte får inverka på antalet regionala enheter. Antalet regionala enheter med svenska som majoritetsspråk bör också i fortsättningen vara fyra stycken i hela landet. Dessutom vill staden Jakobstad påpeka att det inom PORA III-projektet inte har gjorts någon övergripande bedömning av vilka språkliga konsekvenser den riksomfattande reformen av polisförvaltningen kommer att få. Språkliga konsekvenser kommer att uppstå, ifall den svenskaspråkiga polisledningen minskar i antal. Detta har inte tagits i beaktande i den nya förvaltningsreformen. Polisinrätningarna i Österbotten, Sydösterbotten och Mellersta Österbotten kommer enligt PORA III-projektet att sammanslås till en polisinrättning, som bör heta Polisinrätningen i Österbotten, eftersom den nya polisinrättningen täcker hela Österbotten och inrättningens område inte omfattar några andra områden i Finland.

Enligt bilagorna till begäran om utlåtande strävar man med PORA III-projektet till att förbättra lokaleffektiviteten utan att pruta på polisens funktionsförmåga på minst 34 verksamhetsställen genom att avstå från en del utrymmen eller övergå till nya, effektivare verksamhetsutrymmen på samma ort. Enligt information från inrikesministeriet har man som effektiveringsobjekt föreslagit objekt som utgående från sifferuppgifterna har dålig lokaleffektivitet jämfört med polisens s.k. lokalkoncept, dvs. den optimala lokaleffektiviteten. I praktiken utredes effektiveringsmöjligheterna skilt för varje verksamhetsutrymme, och enbart effektivitetstalet säger ännu ingenting om de verkliga effektiveringsmöjligheterna. För vissa objekt har detaljerade planer uppgjorts redan tidigare, men polisinrättningen i Jakobstad hör inte till dem. Den här informationen från inrikesministeriet är mycketiktig för staden Jakobstad, för polishuset i Jakobstad blev färdigt år 2011, och det har byggts för att motsvara det behov av utrymme som då fanns och det framtida behov som man räknade med. Innan byggandet av polishuset påbörjades, bedömdes utrymmesbehovet av inrikesministeriet och statsrådet. I polishuset i Jakobstad kan man dessutom placera verksamhet från Karleby, om man på det sättet skulle uppnå inbesparingar i fråga om verksamhetsutrymmen. Det är svårt att se hur man genom att förverkliga PORA III-projektet skulle kunna uppnå några hyresinbesparningar åt staten, vad gäller polishuset i Jakobstad.

Sammanträdesdatum
14.01.2013

Förslag

Stadsdirektören:

Stadsstyrelsen godkänner ovanstående utlåtande som stadens utlåtande till inrikesministeriet.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Stadsstyrelsen godkände förslaget.

Utdragets riktighet bestyrker

15.1.2013

Niklas Talling
stadssekreterare

Diaarinro CFV 1011/2012

§ 45 SISÄASIAINMINISTERIÖ/POLIISIOSASTO: LAUSUNTOPYYNTÖ POLIISIN PALVELUVERKOSTON KEHITTÄMISESTÄ

Lausuntopyyntö:

Liite § 45 A

Muistio:

Liite § 45 B

Apulaiskaupunginsihteeri:

Poliisin hallintorakenneuudistuksen, Pora III, valtakunnallinen hanketyöryhmä pyytää kaupungin lausuntoa esittävistä muutoksista poliisin palveluverkostoon. Työryhmä on laatinut luonnonksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkostosta. Poliisihallinnon uudistuksen tavoitteena on säilyttää poliisin toimintakyky hyvällä tasolla. Uudistuksen tavoitteet saavutetaan vähentämällä virkoja tuki- ja johtotehtävistä, jotta kenttä- ja rikostorjuntatehtävissä työskentelevien poliisien määrä olisi riittävä. Kuntien osalta lausuntoa pyydetään niiltä kunnilta, joiden alueella poliisin palveluverkosto muuttuu. Muille kunnille materiaali toimitetaan tiedoksi.

Lausunto:

Poliisi on lainmukaista turvallisuutta ylläpitävä taho, jonka toiminta on hallinnon säädetelemää ja perustuslain turvaamaa. Poliisilain mukaan poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja alueen asukkaiden kanssa. Kaikessa poliisin toiminnessa on otettava huomioon perustuslain 122 §:n 1 momentti, jonka mukaan valtion alue- ja paikallishallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä sellaisiin aluejakoisiin, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että kielelliset perusoikeudet on otettava huomioon jo aluejakoja ja niiden muutoksia valmisteltaessa.

Lisäksi valtioneuvosto on joulukuussa 2012 hyväksynyt kansallisen kielistrategian. Hallitus on sitoutunut kielistrategiaan, ja sen nojalla kaikissa hallinnon uudistushankkeissa on tehtävä kielellisten vaikutusten arviointi osana hallinnollisia uudistuksia ja lainvalmisteluhankkeita. Vaikutusarvioinnin tulos on otettava huomioon uudistusten toteutuksessa.

Vuonna 2010 voimaantulleen hallintorakenneuudistuksen yhteydessä muodostettiin ruotsinkielisten palvelujen turvaamiseksi kielilain (423/2003) 6 §:n 2 momentin mukaisia alueellisia yksiköitä, joita ovat Raaseporin, Pietarsaaren, Mustasaaren ja Närpiön sekä Turunmaan kihlakunnan alueet, joiden tehtävät

ja kielellinen asema säilyvät sisäasiainministeriön mukaan ennallaan. Alueelliset yksiköt on perustettu ruotsinkielisten palvelujen turvaamiseksi. Alueelliselle yksikölle voidaan antaa myös erityisvastuita ruotsinkielisten palvelujen kehittämisestä koko poliisilaitoksen alueella. Poliisilaitoksen alueellisen yksikön kielellinen asema määräytyy kielilain 6 §:n 2 momentin mukaan. Alueelliset yksiköt on muodostettu kaksikielisistä enemmistöltään ruotsinkielisistä kihlakunnista ja ne ovat kielelliseltä asemaltaan kaksikielisiä ruotsinkielienemmistöisiä yksiköitä, joiden työkieli on ruotsi.

Pietarsaaren kaupunki katsoo, että poliisihallinnon uudistuksessa, jossa vähenetään poliisilaitoksien määrää 24:stä 11:sta (yhteentoista), ei saa olla vaikutusta alueellisten yksikköjen määrään. Alueellisia yksikköjä, joissa ruotsinkielni on enemmistökielenä, tulee jatkossakin olla neljä koko maassa. Lisäksi Pietarsaaren kaupunki haluaa huomauttaa, että PORA III-hankkeessa ei ole tehty kokonaisvaltaista arviointia siitä mitä kielellisiä vaikutuksia kokonaisvaltaisella poliisin hallintomuutoksella on. Kielellisiä vaikutuksia tulee olemaan, mikäli ruotsinkielisen poliisijohdon määrää vähenetään. Tätä näkökohtaa ei uudistushankkeessa ole otettu huomioon. Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan poliisilaitoksista tulee PORA III-hankkeen mukaisesti yksi poliisilaitos, jonka nimen tulee olla Pohjanmaan poliisilaitos, koska uusi poliisilaitos kattaa koko Pohjanmaan alueen eikä laitoksen alue ulotu laajemmalle muualle Suomeen.

Lausuntopyynnön liitteiden mukaan PORA III-hankkeella pyritään parantamaan tilatehokkuutta poliisin toimintakyvystä tinkimättä vähintään 34 toimipisteessä luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Sisäasiainministeriöstä saadun tiedon mukaan tehostamiskohteiksi on esitetty sellaisia kohteita, joissa on lukujen valossa heikko tilatehokkuus verrattuna ns. poliisin toimitilakonseptiin eli ihanteelliseen tilatehokkuuteen. Käytännössä tehostamismahdollisuudet selvitetään kunkin toimitilan osalta erikseen, eikä pelkkä tehokkuusluku vielä kerro todellisista tehostamismahdollisuuksista. Joissain kohteissa on toki entuudestaankin yksityiskohtaisia suunnitelmia jo tehty, mutta Pietarsaaren poliisilaitos ei kuulu näihin. Pietarsaaren kaupunki pitää tätä sisäasiainministeriöstä saatua tietoa erittäin tärkeänä, koska Pietarsaaren poliisitalo on juuri valmistunut vuonna 2011, ja se on rakennettu silloisen ja arviodun tulevan tilatarpeen mukaisesti. Poliisitalon toimitilatarpeen suuruus on arvioitu ennen rakentamisen aloittamista sisäasiainministeriön ja valtioneuvoston toimesta. Pietarsaaren poliisitaloon on lisäksi mahdollista sijoittaa toimintoja Kokkolasta, mikäli näin saavutettaisiin säästöjä toimitilojen osalta. PORA III hankkeen toteuttamistavasta johtuen on Pietarsaaren poliisitalon osalta vaikea nähdä saavutettavan minkäänlaisia vuokrasäästöjä valtiolle.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy edellä esitetyn lausunnon kaupungin lausunnoksi lähetettäväksi sisäasiainministeriölle.

Kokouspäivämäärä
14.01.2013

Päätös

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Otteen oikeaksi todistaa

15.1.2013

Niklas Talling
kaupunginsihteeri

